

Reactie op berichtgeving over adopties uit Ethiopië

Afstand

Afgelopen weekend is opnieuw een uitzending van Brandpunt en ARGOS aan adopties uit Ethiopië gewijd. Aan de hand van een tweetal gevallen wordt getracht falende adoptiepraktijken aan te kunnen tonen. Daarbij zijn woorden gebruikt als kinderhandel, fraude, gesjoemel en het ronselen van kinderen. Wereldkinderen neemt ferm afstand van de toonzetting en teneur van de uitzending en meent dat deze uitzending een tegenlicht behoort te krijgen. Met onderbouwde feiten en niet met eenzijdige veronderstellingen en onwaarheden.

Bewust dood verklaard

Er wordt gesuggereerd dat ouders bewust door Wereldkinderen dood zijn verklaard. Dit is pertinent onjuist. Gegevens die worden aangeleverd bij de rechtbank zijn afkomstig van de politie, Kebele (gemeentelijke instantie), het verantwoordelijk Ministerie in Ethiopië en in de genoemde gevallen ook door een lokale kindervelzijnsorganisatie. De rechtbank bepaalt of een kind adoptabel is. Daarin speelt Wereldkinderen geen enkele rol. Het is wel correct dat deze organisatie een lijst heeft aangeleverd waarop stond dat de kinderen 'wees' waren in plaats van 'wees- of kwetsbare kinderen'.

Onze medewerkster vertegenwoordigde in de rechtbank de adoptie ouders en niet de kinderen. Zij had niet het mandaat de rechter tegen te spreken over deze administratieve fout. Dit had achteraf gezien wel moeten. In een aantal gevallen was bekend dat de biologische ouders leefden. De adoptieouders hebben deze biologische ouders ontmoet en zijn zelfs op huisbezoek geweest, zoals in het geval van Betty en haar zus. De moeder van Betty en haar zus heeft zelf de afstandsverklaring getekend. De ouders van Betty wisten wat adoptie inhield. In sommige gevallen is het in die tijd niet gelukt om te achterhalen of de biologische ouders nog leefden, zoals in het geval van Amanuel.

Leeftijd

In een van de uitzendingen wordt gesuggereerd dat de leeftijd van Betty bewust lager is gesteld. In Ethiopië is er een röntgenfoto van haar linker pols gewricht gemaakt. De foto is door een kinderarts in Nederland beoordeeld. Haar geboortedatum is toen aangepast naar boven toe, namelijk naar 6,5 jaar i.p.v. 5,5 jaar. Op basis van deze leeftijd is in 2005 een beginseltoestemming aangevraagd.

Kwaliteitsverbetering

Wereldkinderen heeft altijd het voortouw genomen in kwaliteitsverbetering ten aanzien van adoptieprocedures en/of haar projecten in de landen van herkomst. Het belang en de rechten van het individuele kind zijn de uitgangspunten. Fouten worden gemaakt, daar moet van geleerd, maar door de uitzendingen lijkt het alsof er sprake is van bewust frauduleus handelen. De kwaliteit van de procedures staat altijd voorop en daar wordt door Wereldkinderen strikt op toegezien. Dat is ook precies de reden waarom wij zelf onderzoek hebben gedaan en onze verantwoordelijkheid hebben genomen. Dit werd Wereldkinderen door de Ethiopische autoriteiten niet in dank afgenomen. In het belang van de kinderen hebben we gemeend dit toch te moeten doen.

Rapport

In de uitzending wordt gesproken over het rapport Fruits of Ethiopia uit 2009. Dit rapport onderzocht in opdracht van Wereldkinderen 19 willekeurige dossiers op de betrouwbaarheid van de adoptieprocedures in Ethiopië. In het rapport wat wij van de onderzoeker ontvingen bleken dermate veel feitelijke onjuistheden te zijn opgenomen dat het noodzakelijk was om de dossiers nogmaals te onderzoeken. De achtergronden van 15 dossiers bleken correct. Voor 4 dossiers heeft Wereldkinderen nadere informatie opgevraagd. Deze ouders zijn ingelicht.

Wereldkinderen besloot vervolgens de procedure stop te zetten om ook de achtergronden van de kinderen, die op dat moment in het fosterhome waren opgenomen, te controleren. Dit is gebeurd in

samenwerking met het Ministerie van Women Affairs met als resultaat dat er 1 kind teruggeplaatst kon worden in zijn familie.

Het rapport is destijds naar het Ministerie van Veiligheid & Justitie gestuurd en Wereldkinderen heeft het Ministerie vanaf het begin volledig geïnformeerd over de stappen die zijn gezet. Naar aanleiding van dit rapport is in november 2009 een uitgebreid werkbezoek afgelegd aan Ethiopië waarbij ook het Ministerie vertegenwoordigd was. Ethiopië heeft daarop besloten de procedures op een aantal vitale punten aan te scherpen. De uitkomst van dit werkbezoek heeft aan de basis gelegen van een uitgebreide reactie van de Minister van Justitie aan de kamer, gedateerd 16 februari 2010. Hij concludeerde daarin dat er geen reden was om de bestaande adoptierelatie met Ethiopië te heroverwegen. Ook een werkbezoek in 2012 heeft dit beeld bevestigd.

Openheid

Om volledige transparantie te geven zal Wereldkinderen op korte termijn alle adoptie ouders die individueel betrokken zijn bij de adopties uit dit onderzoek persoonlijk benaderen en ze uitnodigen voor een gesprek. In dit gesprek zal Wereldkinderen alle informatie uit dit rapport en eventueel andere beschikbare informatie delen zodat adoptie ouders en Wereldkinderen over dezelfde informatie beschikken. Een geanonimiseerde versie van het rapport 'Fruits of Ethiopia' en de geanonimiseerde resultaten van ons verdere onderzoek zullen wij in een later stadium ter inzage hebben.

'In overweging'

Afstand doen is toegestaan, maar in veel gevallen worden kinderen door hun ouder(s) bij familie of kennissen of op straat achtergelaten. Dat is in Ethiopië een strafbaar feit. Er waren en zijn in Ethiopië onvoldoende alternatieven, het staatskindertehuis en de particuliere tehuizen zitten overvol. Er is onvoldoende alternatieve zorg voor de aantallen kwetsbare kinderen in Ethiopië. Daarom steunt WK een aantal projecten in Ethiopië die de alternatieve zorg versterken.

Wereldkinderen heeft ruime ervaring met het ontmoeten van biologische families door onze rootsprogramma's. De realiteit is helaas dat kinderen niet altijd uit liefde worden afgestaan, zoals wij ons dat graag uit respect voor de biologische moeder voorstellen. Kinderen worden uit de ouderlijke macht gehaald omdat zij verwaarloosd worden, misbruikt zijn of gewoon op straat achtergelaten. Het gebeurt dat de ouders na verloop van jaren betere leefomstandigheid hebben weten op te bouwen of door goede medicatie een ziekte onder controle hebben gekregen. Alle biologische ouders voelen diepe schaamte over het feit dat zij hun kind in de steek hebben gelaten. Een moeder zal moeilijk erkennen dat zij hier een actieve rol in heeft gespeeld. De moeder van een van de getoonde zaken heeft haar kind op straat achtergelaten en heeft nooit meer navraag naar haar kind gedaan. Dat druist tegen ieder oer- instinct in. Het is dan gemakkelijker om je te herinneren dat je kind is afgepakt, dat je van niets wist en dat toen je naar je kind op zoek ging, je hoorde dat je kind in het buitenland woonde. Dat is helaas ook de realiteit voor veel kinderen.

Wereldkinderen zal zich dan ook altijd voor deze kinderen blijven inzetten. In eerste instantie door het ondersteunen van gezinsvervangende in eigen land. Mocht dat niet kunnen dan blijft interlandelijke adoptie voor een aantal kinderen een goed en verantwoord alternatief.